

**ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
MEKANSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

**MARDİN-BATMAN-SİİRT-ŞIRNAK-HAKKÂRİ
PLANLAMA BÖLGESİ 1/100.000 ÖLÇEKLİ
ÇEVRE DÜZENİ PLANI
PLAN DEĞİŞİKLİĞİ RAPORU**

2018

1. GİRİŞ

Mardin-Batman-Siirt-Şırnak-Hakkâri Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı (ÇDP) çalışması 2040 yılını hedef alarak; bölgenin tarihi, kültürel ve doğal değerlerini koruma-kullanma dengesi gözetilerek sürdürülebilir kalkınmasını amaçlamaktadır. Çevre düzeni planı ile planlama bölgesinin ekonomik, sosyal ve fiziksel gelişmesi öngörülürken doğal, tarihi ve kültürel değerler ile bölgenin ekolojik yapısının korunması esas alınmaktadır. Bunun yapılabilmesi için bölgenin sosyal, demografik, fiziksel ve ekonomik olarak düzenli ve dengeli gelişmesinin sağlanması, kamu yatırımlarının bölgenin ekonomik ve sosyal yapısına göre dengeli bir şekilde dağıtılması amaçlanmıştır.

Planlama Bölgesini oluşturan Mardin, Batman, Siirt, Şırnak ve Hakkâri İlleri; ülkemizin güneydoğusunda bulunmakta olup "Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi"nde tamamı Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesindeki illerden oluşan "6. Kademe Gelişmiş İller Grubu"nda yer almaktadır. Altıncı kademede yer alan iller ekonomik ve sosyal göstergelerin önemli bir kısmı bakımından diğer kademelerde yer alan illere göre daha düşük değerler sergilemektedir. Grup, tarımsal üretimin gelişmişlik grupları arasında dağılımı itibariyle en son sırada bulunmaktadır.

Planlama alanının içinde bulunduğu, Mardin İli Midyat İlçesi Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin güneyinde yer alan Mardin İline bağlı, coğrafi konumu itibari ile; doğusunda Dargeçit İlçesi, batısında Ömerli İlçesi, kuzey batısında Savur İlçesi, kuzeyinde Batman İline bağlı Gerçüş İlçesi, güneyinde Nusaybin İlçesi, doğusunda ise Şırnak İline bağlı İdil İlçesi yer almaktadır. Yüzölçümü 1083 km²'dir. Midyat İlçesinin arazileri genellikle engebeli olmakla beraber çok yüksek dağı yoktur. İlçe merkezi ise ortalama 800 - 1100 metre arasında değişen bir yaylada kurulmuştur.

Midyat ilçe merkezine D380 karayolu ile ulaşım sağlanmaktadır. İlçe, Mardin Havalimanına 85 km, Şırnak Havalimanına 80 km, Batman Havalimanına 95 km uzaklıktadır. İlçede demiryolu ve denizyolu ulaşımı bulunmamaktadır. İlçeye en yakın demiryolu ulaşımı, 48 km mesafede bulunan Nusaybin ilçesinden sağlanmaktadır. İlçe, il merkezine 63 km, Diyarbakır'a 157 km, Ankara'ya 1070 km, İstanbul'a 1536 km, İzmir'e 1601 km, Adana'ya 601 km, Antalya'ya 1170 km mesafededir.

2013 yılında 6360 Sayılı "On Üç İilde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"u ile belde belediyeleri ve köylerin tüzel kişiliği kaldırılarak mahalleye dönüştürülmesiyle Midyat ilçesinde toplam 63 adet Mahalle bulunmaktadır.

Midyat'a tarımsal faaliyetler sulama imkanı olmadığı için kuru tarım esasları çerçevesinde yapılmaktadır. Arazinin dağlık ve engebeli oluşu da işlenebilir arazilerin irili ufaklı havzalara serpiştirilmesine sebep olmuştur. Mevcut arazilerin çoğunun engebeli ve küçük olması nedeni ile büyük bir bölümü insan ve hayvan gücü ile işletilmekte olup, tarımda makine kullanımı çok azdır. Başta gelen tarımsal ürünler buğday, arpa, mercimek, acur, (Midyat'a has bir salatalık çeşidi olan acur tamamen susuz arazide yetişmekte olup özellikle turşusu meşhurdur) kavun, karpuz gibi mevsimlik tarım ürünlerinin yanında bağcılık ve Antep fıstığı yetiştiriciliği önemli tarımsal faaliyetlerdir.

İlçede bir tuğla fabrikası bir yem fabrikası ve tekstil fabrikaları bulunmaktadır. İlçede 1 adet küçük sanayi sitesi bulunmaktadır. İlçenin geleneksel el sanatları arasında, gümüş işlemeciliği (Telkari), taş işlemeciliği, halı dokumacılığı ön sıralarda yer almaktadır.

2. PLAN DEĞİŞİKLİĞİNE İLİŞKİN BÖLGENİN MEVCUT DURUMU

2.1. JEOLJİK DURUM

Mardin İli, Midyat İlçesi, Mercimekli Mahallesi, 107 ada 46-52-73 parseller ile 108 ada 24 parselde ait İmar Planına Esas Jeolojik ve Jeoteknik Etüt Raporu Mardin İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü tarafından 20/07/2017 tarihinde onaylanmıştır.

2.2. KURUM GÖRÜŞLERİ

*Midyat Belediye Başkanlığı (İmar İşleri Müdürlüğü): Midyat Belediye Başkanlığı'nın 28.03.2017 tarih ve 904 sayılı yazısı ile; plan değişikliğine konu alanın Sanayi Alanı amaçlı planlanmasında, Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği ile 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planına aykırılık teşkil edilmemesi ayrıca diğer kamu kurum ve kuruluşlarından gerekli izinlerin alınması şartıyla bir sakıncanın bulunmadığı bildirilmiştir.

*T.C. Karayolları Genel Müdürlüğü: 9.Bölge Müdürlüğü'nün 17.03.2017 tarih ve E.80918 sayılı yazısı ile; yapılan inceleme sonucunda plan değişikliğine konu alanın yol ağı dışında olduğu, 'Sanayi Amaçlı Tesis' kurulmasında sakınca bulunmadığı bildirilmiştir.

*T.C. Mardin Valiliği (İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü): İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü'nün 15.03.2017 tarih ve E.38928 sayılı yazısı ile; plan değişikliğine konu alanda yüksek eğimden dolayı su baskınına karşı önlem alınması gerektiği belirtilerek, arşiv kayıtlarında "Afete Maruz Bölge Kararı" bulunmadığı bildirilmiştir.

*T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı (Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü): DSİ 10. Bölge Müdürlüğü'nün 08.03.2017 tarih ve 155959 sayılı yazısı ile; plan değişikliğine konu alana ilişkin Bölge Müdürlüğünce yapılmış, devam eden veya mutasavver herhangi bir projesi içerisinde kalmadığı ancak olası aşırı yağışlarda oluşabilecek çevre yüzey sularına karşı tüm tedbirlerin faaliyet sahibi tarafından alınması, yapıların su basman kotunun doğal zemin kotundan yeterli yükseklikte uygulanması, taşınmaz üzerindeki yapılaşmadan dolayı 3. kişilerin görebileceği zarar ziyan hususunda faaliyet sahibinin sorumlu olacağı ve DSİ'den zarar ziyan talep edilmemesi, taşkın zararlarından DSİ'nin sorumlu tutulmaması, yeraltı ve yer üstü suların kalitesinin etkilenmemesi için atıkları konusunda 31.12.2014 tarih ve 25687 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği ve Katı Atık Yönetmeliği esaslarına uyulması gerektiği belirtilerek bu şartların sağlanması durumunda söz konusu parsellerde 'Sanayi Amaçlı Tesis' yapılmasında bir sakınca bulunmadığı bildirilmiştir.

*Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. (Mardin İl Müdürlüğü): Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin 07.03.2017 tarih ve E.1822 sayılı yazısı ile; plan değişikliğine konu alan üzerinde Sanayi Amaçlı Tesis için imar planı, ifraz ve ruhsatlandırma işlemlerinin yapılmasında bir sakınca bulunmadığı bildirilmiştir.

*Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi (TEİAŞ) Genel Müdürlüğü: TEİAŞ 16. Bölge Müdürlüğü'nün 13.03.2017 tarih ve E.97608 yazısı ile; plan değişikliğine konu alanda Bölge Müdürlüğünce yapılan inceleme neticesinde, söz konusu alanda herhangi bir tesislerinin isabet etmediğinin görüldüğü bu nedenle imar planı, ifraz ve ruhsatlandırma işlemlerinin yapılmasında bir sakınca bulunmadığı bildirilmiştir.

*T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, (Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu): Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 06.03.2017 tarih ve 598 sayılı yazısı ile; plan değişikliğine konu alanın 2863 sayılı Kanun kapsamında kalmadığının tespit edildiği belirtilerek, söz konusu taşınmazda yapılacak olan çalışmalar esnasında herhangi bir taşınır veya taşınmaz 'Kültür Varlığına' rastlanması durumunda, 2863 sayılı Kanunun 4.maddesi doğrultusunda çalışmanın durdurularak, en yakın mülki amire ve Mardin Müze Müdürlüğü'ne başvurulması gerektiği bildirilmiştir.

*T.C. Midyat Kaymakamlığı, (İlçe Jandarma Komutanlığı): İlçe Jandarma Komutanlığı'nın 16.03.2017 tarih ve 0410-763919-17 sayılı yazısı ile; plan değişikliğine konu alana ilişkin yapılan incelemede bahse konu taşınmazın devriye güzergahı üzerinde olduğu ve meydana gelebilecek herhangi bir olaya müdahale imkanına sahip bir konumda olduğunun tespit edildiği belirtilerek, İlçe Jandarma Komutanlığınca imar planı, ifrazı ile ruhsatlandırma işlemlerinin yapılmasında herhangi bir görüşün olmadığı, emniyet ve asayiş yönünden herhangi bir sakıncasının olmadığı bildirilmiştir.

*T.C. Midyat Kaymakamlığı, (Midyat Toplum Sağlığı Merkezi): Midyat Toplum Sağlığı Merkezi'nin 06.03.2017 tarih ve E.675 sayılı yazısı ile; plan değişikliğine konu alanın İmar Kanununun 02.11.1985 tarih ve 18916 sayılı Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliğine göre imar planı, ifraz ve ruhsatlandırma işlemlerinin yapılmasında, açılıp faaliyet geçirilmesinde toplum ve çevre sağlığı açısından herhangi bir sakınca olmadığı bildirilmiştir.

*Türk Telekomünikasyon A.Ş. (Türk Telekom): Türk Telekom'un 08.03.2017 tarih ve 50840 sayılı yazısı ile; "Mardin İli, Midyat İlçesi, Mercimekli Mahallesinde yapılması düşünülen Sanayi Amaçlı Tesis için imar, ifraz, yola terk ve her türlü ruhsatlandırma işlemlerinin yapılmasında bir sakınca bulunmadığı bildirilmiştir.

*T.C. Orman Genel Müdürlüğü, (Şanlıurfa Orman Bölge Müdürlüğü, Mardin Orman İşletme Müdürlüğü): Mardin Orman İşletme Müdürlüğü'nün 26.03.2017 tarih ve 278 sayılı yazısı ile; "Midyat Orman İşletme Şefliğinin 08.03.2017 tarih ve 485836 sayılı yazısına istinaden, Mardin İli, Midyat İlçesi, Mercimekli Mahallesinde yapılması planlanan Sanayi Amaçlı Tesis için arazi ve evrak üzerinde yapılan incelemede; söz konusu taşınmazlarda imar ifraz ve ruhsatlandırma işlemlerinin yapılmasında bir sakınca bulunmadığı bildirilmiştir.

*T.C. Mardin Valiliği, (Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü): Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü'nün 02.03.2017 tarih ve E.130 sayılı yazısının ile; söz konusu Sanayi Tesisinin kurulmasında diğer kamu, kurum ve kuruluşlardan gerekli izinler alınmak şartıyla bir sakınca bulunmadığı bildirilmiştir.

*T.C. Mardin Valiliği, (İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü): Mardin İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nün 28.04.2017 tarih ve E.942515 sayılı yazısı ile; plan değişikliğine konu parsellerin yerinde incelenmesi sonucunda 19 Temmuz 2005 tarih ve 25880 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğü giren 5403 sayılı 'Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu' ve Kanuna dayanılarak çıkarılan alt mevzuatlara göre hazırlanan etüt raporunun, değerlendirilmesi sonucu; söz konusu 52 no'lu parselin Kuru Marjinal Tarım Arazisi sınıfında olduğu, faaliyetin tarımsal kullanım bütünlüğünü ve

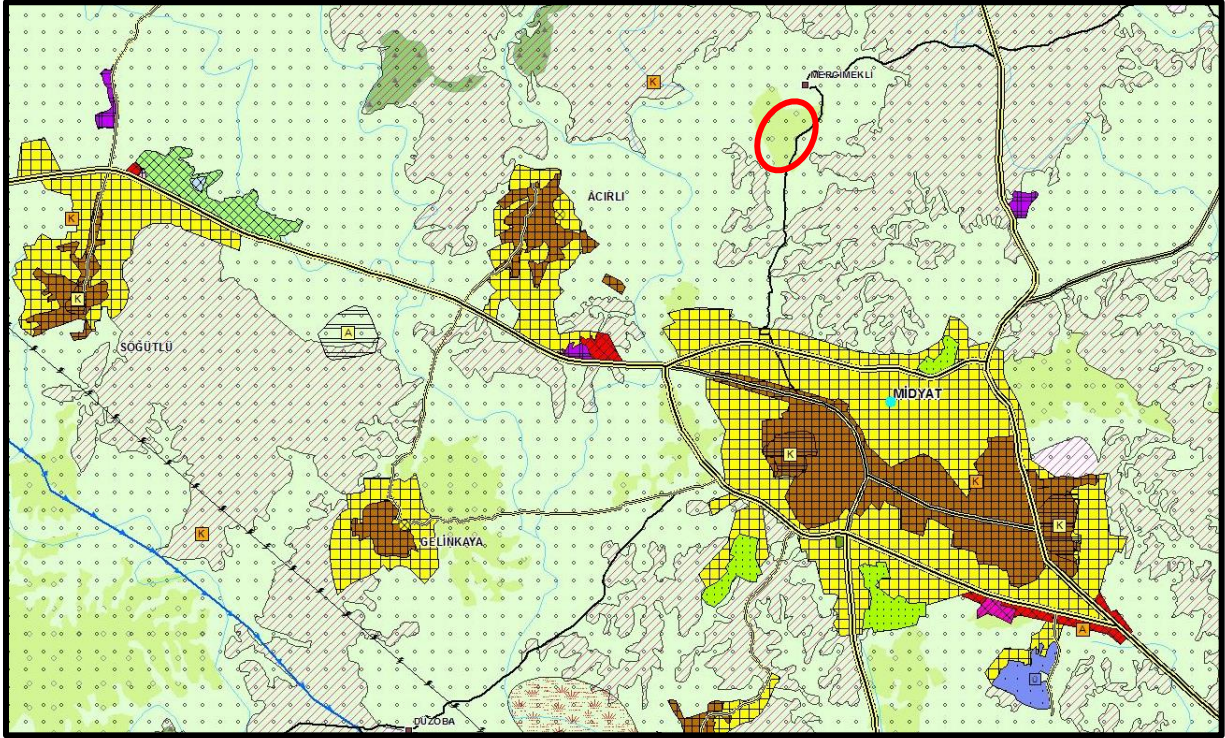
proje bütünlüğünü bozmadığının anlaşıldığı ve 108 ada 24 no'lu parsel ile 107 ada 52 ve 73 no'lu parselde yapılması planlanan Sanayi Amaçlı Tesisler için arazi kullanım talebi Tarım Arazilerinin Korunması, Kullanılması ve Arazi Topplulaştırmasına İlişkin Tüzüğün 9. maddesinin 4. bendi kapsamında ve 5403 sayılı Kanunun 11.5 maddesi kapsamında değerlendirilmiş olup talep edilen alanın amacı dışında kullanılmayacağı, amaç dışı kullanım tespit edilmesi durumunda iznin iptal edilmesi ve hazırlanan toprak koruma projesindeki tedbirlere uyulması şartıyla, tarım dışı arazi kullanım talebinin uygun görüldüğü bildirilmiştir.

*T.C. Mardin Valiliği, (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü): Mardin Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün 07.03.2017 tarih ve E.903 sayılı yazısı ile; "1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında parsel bazında bilgi bulunmadığı, alanın konumu ve yapılacak faaliyet ile ilgili olarak; alanın genel itibari ile konumunun 'Çayır-Mera Alanı ile Tarım Arazisi' içerisinde ve karayolları kenarında, aynı zamanda Doğal ve Ağaçlık Karakteri Korunacak Alanın da yakınında kaldığı, Mardin-Batman-Siirt-Şırnak-Hakkari Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı - Plan Hükümlerinin 8.3.4.13 maddesinde 'Bu planın onayından sonra ihtiyaç duyulabilecek olan sanayi alanları, planın koruma kullanma dengelerini gözetken ilke kararlarını desteklemek amacıyla tarımsal toprak niteliğinin düşük olduğu alanlarda, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın ve ilgili kurum ve kuruluşlarının uygun görüşleri alınarak Organize Sanayi Bölgesi niteliğinde ve minimum 10 hektar alana sahip olacak şekilde geliştirilebilecek olup, plan değişikliğinin yapılması zorunludur. Bu alanda bertaraf tesisleri inşa edilmeden işletme izni verilmez' hükmünün yer aldığı, anılan talep için ÇDP değişikliğinin yapılmasının zorunlu olduğu,

Mardin Büyükşehir Belediye Başkanlığı: Mardin Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın 31.07.2017 tarihli ve 14593 sayılı yazısı ile söz konusu taşınmazın 49.722m²'lik kısmının 'Köy Yerleşik Alanı ve Civarı' içerisinde kaldığı bu çerçevede köy yerleşik alanı ve civarı sınırına dikkat edilmesi, kırsal yol ağına müdahale edilmemesi, Çevre Kanunu ve ilgili yönetmeliklere dikkat edilmesi durumunda, söz konusu taşınmazların "Sanayi Alanı" amaçlı planlanmasında bir sakınca bulunmadığı, bildirilmiştir.

2.3. PLAN DEĞİŞİKLİĞİNE KONU ALANIN 1/100.000 ÖLÇEKLİ ÇDP'DEKİ DURUMU

Mardin İli, Midyat İlçesi, Mercimekli Mahallesinde yer alan, 107 ada 52-73 nolu parseller ile 108 ada 24 nolu parselde "Sanayi Alanı" amaçlı yatırım yapılmak istendiği gerekçesiyle, bahse konu parsellerin bulunduğu alanın "Mardin-Batman-Siirt-Şırnak-Hakkari planlama bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı (ÇDP)"de "Sanayi Alanı" kullanımına ayrılmasına yönelik hazırlanan 1/100.000 ölçekli ÇDP değişikliği talebi Bakanlığımıza iletilmiştir. Plan Değişikliğine konu alanın 1/100.000 ölçekli ÇDP'deki konumu aşağıda verilmektedir.

Plan Değişikliğine Konu Alanının Mardin-Batman-Siirt-Şırnak-Hakkari Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'ndaki Konumu

3. PLAN DEĞİŞİKLİĞİNİN GEREKÇELERİ & MARDİN-BATMAN-SİİRT-ŞIRNAK-HAKKÂRİ PLANLAMA BÖLGESİ 1/100.000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI PLAN KARARLARI

14.06.2014 tarih ve 29030 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe giren Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği, Mardin-Batman-Siirt-Şırnak-Hakkari Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı (ÇDP) amaç, ilke ve stratejileri ile alınmış olan kurum/kuruluş görüşleri çerçevesinde yapılan incelemeler ve değerlendirmeler neticesinde;

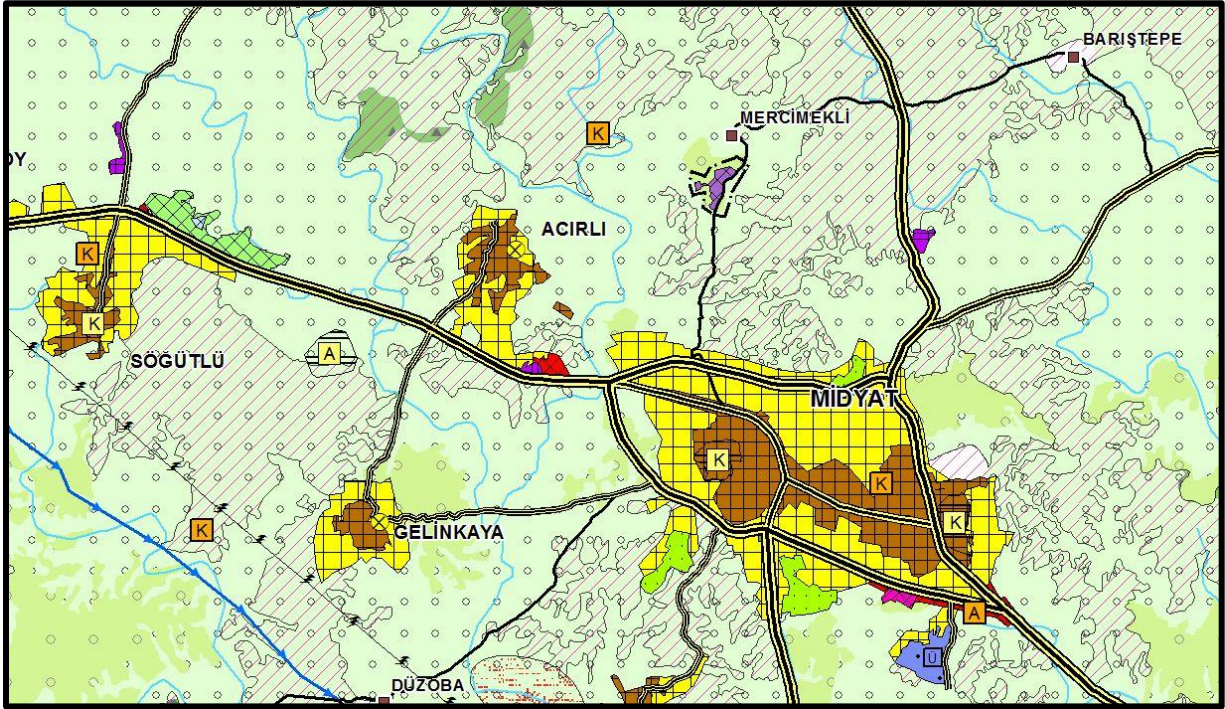
1/100.000 ölçekli ÇDP Değişikliğine konu alana ilişkin, Mardin Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) tarafından 20.02.2017 tarihinde onaylanan jeolojik-jeoteknik etüt raporunun bulunduğu,

- 1/100.000 ölçekli ÇDP Değişikliği talebine konu alana ilişkin, ilgili kurum ve kuruluş görüşlerinin alındığı,

- “Söz konusu taşınmazın 49.722m²’lik kısmının ‘Köy Yerleşik Alanı ve Civarı’ içerisinde kaldığı bu çerçevede köy yerleşik alanı ve civarı sınırına dikkat edilmesi, kırsal yol ağına müdahale edilmemesi, Çevre Kanunu ve ilgili yönetmeliklere dikkat edilmesi durumunda, söz konusu taşınmazların “Sanayi Alanı” amaçlı planlanmasında bir sakınca bulunmadığı” na yönelik Mardin Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı’ nın 31.07.2017 tarihli ve 14593 sayılı görüşünün bulunduğu,

- 1/100.000 ölçekli ÇDP-Plan Hükümlerinin 8.3.4 Sanayi Alanları başlığı altında “8.3.4.13. Bu planın onayından sonra ihtiyaç duyulabilecek olan sanayi alanları, planın koruma kullanma dengelerini gözeterek ilke kararlarını desteklemek amacıyla tarımsal toprak niteliğinin düşük olduğu alanlarda, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın ve ilgili kurum ve kuruluşların uygun görüşleri alınarak organize sanayi bölgesi niteliğinde ve minimum 10 hektar alana sahip olacak şekilde geliştirilebilecek olup, plan değişikliğinin yapılması zorunludur. ...” hükmünün yer aldığı hususları doğrultusunda,

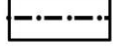

Mardin-Batman-Siirt-Şirnak-Hakkâri Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı N-46 nolu Plan Paftasında, plan değişikliği onama sınırları içerisinde kalan alan (yaklaşık 16 hektar) “Sanayi ve Depolama Bölgesi” olarak düzenlenmiştir.

Mardin-Batman-Siirt-Şirnak-Hakkâri Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği

MARDİN-BATMAN-SİİRT-ŞIRNAK-HAKKÂRİ PLANLAMA BÖLGESİ 1/100.000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI DEĞİŞİKLİĞİ

GÖSTERİM

	PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI
	SANAYİ VE DEPOLAMA BÖLGESİ

Plan değişikliği onama sınırı içinde kalan alanda bu planın "8.3.4. Sanayi Alanları" başlığı altında yer alan hükümler geçerli olup diğer hususlarda Mardin-Batman-Siirt-Şirnak-Hakkâri Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Plan Hükümleri geçerlidir.